

Jaar- verslag

2023

KBO-BRABANT

Voorwoord

Na drie moeizame jaren door corona kon in 2023 eindelijk gas worden gegeven om de zo goed als stilgevallen verbinding tussen senioren in wijken, dorpen, gemeenten, regio's en de provincie weer tot stand te brengen. Iedereen bleek de alom geprezen ontmoetingsfunctie van de KBO-afdelingen enorm gemist te hebben. Activiteiten en evenementen werden enthousiast omarmd en weer druk bezocht.

KBO-Brabant richtte zich ook in 2023 vol energie op de reguliere werkzaamheden, zoals het goed laten functioneren van onze vereniging, het opleiden van vrijwilligers, het samenstellen van het veelgelezen *ONS Magazine*, het organiseren van themabijeenkomsten, het beantwoorden van de vele vragen die per telefoon of per e-mail bij ons binnenkomen en belangenbehartiging, zowel regionaal als landelijk. In dit jaarverslag gaan we kort in op een aantal specifieke hoogtepunten.

Samen sterker

Omdat eendracht macht maakt werd in 2022 het Senioren Netwerk Nederland opgericht. Senioren Netwerk Nederland behartigt met name de belangen op belangrijke dossiers als pensioenen en wonen/zorg. In 2023 werkten we in dit netwerk vooral samen met de KBO's Gelderland, Limburg, Noord-Holland en Overijssel. Deze autonome bonden waren kort daarvoor uit de Unie KBO getreden, een stap die KBO-Brabant al dertien jaar eerder had gezet. Aan het eind van het jaar werd de Unie KBO volledig opgeheven en meer bonden zochten vervolgens de samenwerking met KBO-Brabant, met name op het terrein van het ledenmagazine *ONS* en het ledenadministratieprogramma *LeaWeb*.

KBO Zeeland gaf te kennen in de loop van 2024 helemaal op te willen gaan in KBO-Brabant.

ONS Magazine

ONS Magazine maakte in de dertiende jaargang een grote vlucht. Het door leden zeer gewaardeerde maandblad werd dikker en de oplage steeg significant tot 175.000 exemplaren. Na de KBO's Limburg, Overijssel en Gelderland een jaar eerder, sloten eind 2023 ook de KBO's Flevoland, Friesland, Groningen, Utrecht en Zeeland zich bij het blad aan. Bovendien wordt *ONS Magazine* verspreid in een aantal afdelingen in Drenthe. De redactie wordt nog steeds gevoerd door KBO-Brabant, maar de diverse provincies beschikken ook over 'eigen' pagina's waarop ze regionaal nieuws en reportages plaatsen. Er werd ook hard gewerkt aan het nieuwe *ONS Mailmagazine*, dat vanaf januari 2024 naast het bestaande gedrukte magazine verschijnt.

Leeftijdscriminatie

Diverse malen ageerde KBO-Brabant tegen leeftijdscriminatie en het ouderen in negatieve zin als groep apart wegzetten. Ouderen lijken steeds vaker de bevolkingsgroep te zijn die aangevallen mag worden. KBO-Brabant zal daartegen blijven strijden. We leggen daarbij juist de nadruk op de positieve invloed van senioren. Ouderen zijn onmisbare vrijwilligers, onbetaalbare mantelzorgers en onvervangbare oppasoma's en -opa's!

Pensioenen

Ondanks toenemende bezorgdheid in de samenleving nam de Eerste Kamer op 30 mei bij een hoofdelijke stemming de Wet toekomst pensioenen (Wtp) aan, waarna de wet op 1 juli in werking trad. Enkele partijen die bij de verkiezingen in november veel zetelwinst boekten hebben moeite met de nieuwe wet. Hoewel zij trachten onderdelen van de pensioenwet aangepast te krijgen, dreigt deze toch werkelijkheid te worden. De eerste fase van de invoering van het nieuwe pensioenstelsel is immers al begonnen.

Omdat we vrezen dat de Wet toekomst pensioenen op een debacle uitloopt, bleven en blijven we de invoering van de nieuwe wet kritisch volgen. We dienden bij de Stichting Reclame Code een klacht in over de publiekscampagne *Pensioenduidelijkheid*

van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, werkgevers, werknemers en pensioenuitvoerders. De campagne over het nieuwe pensioenstelsel bevatte volgens KBO-Brabant onjuiste en misleidende teksten. De Stichting Reclame Code wees onze klacht helaas af, maar de campagne is sindsdien gelukkig niet meer te zien. Op 30 juni 2023 vond bij de Hoge Raad der Nederlanden het cassatieberoep plaats in de bodemprocedure die KBO-Brabant en Stichting PensioenBehoud medio 2019 hebben aangespannen tegen de Nederlandse Staat. Beide belangenorganisaties hebben betoogd dat de Nederlandse pensioenwetgeving in strijd is met de Europese pensioenrichtlijn (IORP), waardoor pensioenen ten onrechte al jaren niet meer zijn geïndexeerd en soms zelfs gekort. Uitspraak volgt in 2024.

Organisatie

Op 9 december was het precies 75 jaar geleden dat de allereerste KBO werd opgericht. Dat gebeurde in Breda, in 1948. Aan het jubileum wordt in 2024 aandacht besteed, onder meer tijdens het jaarcongres. KBO-Brabant heeft een algemeen bestuur, bestaande uit negen personen. Drie van hen - voorzitter, secretaris en penningmeester - vormen het dagelijks bestuur. Daarnaast heeft de vereniging dertien personeelsleden. Aan het eind van het jaar voegde de voorzitter van KBO Zeeland zich alvast informeel bij het algemeen bestuur van KBO-Brabant, vooruitlopend op formalisering van de samenwerking in 2024.

Vitaliteitsdagen

In 2023 zijn door de afdelingen negentien Vitaliteitsdagen georganiseerd, bijna tweemaal zoveel als het jaar daarvoor.

Naast het meten van concrete fysieke waarden als evenwicht, knijpkracht, gewicht, spier- en

botmassa vindt er tijdens een Vitaliteitsdag ook een goed gesprek plaats over geestelijk welzijn, voeding, eetlust, alcohol, beweging en sociaal netwerk. Bij het organiseren werd in de meeste gevallen gebruik gemaakt van de expertise en het format van KBO-Brabant. Aan de teststraat werden een buikomtrekmeting en de opsporing van valrisico toegevoegd. Valpreventie werd een belangrijker thema tijdens de Vitaliteitsdagen, en de vrijwilligers werden hierover tijdens twee trainingsbijeenkomsten bij KBO-Brabant geïnformeerd. De Vitaliteitsdagen gelden als een startpunt van samenwerking tussen zorg- en welzijnsorganisaties in een gemeente of wijk.

Ledenaantallen en contributie

In Brabant zijn senioren zowel lid van KBO-Brabant als van een van de 270 lokale afdelingen. De contributie voor het lidmaatschap van KBO-Brabant bedroeg 13 euro in 2023. Onder meer vanwege de hoge inflatie besloot de Algemene Vergadering in november tot een contributieverhoging naar 14 euro in 2024 en naar 15 euro in 2025. De contributie voor de lokale afdelingen wordt door elke KBO-afdeling lokaal bepaald. We sloten het jaar 2023 af met circa 118.000 leden.

Veiligheid

KBO-Brabant stak veel tijd en energie in de samenwerking met banken, de Betaalvereniging, bibliotheken, de Belastingdienst en belangenorganisaties rondom digitale inclusie: zorgen dat iedereen kan meedoen in het digitale tijdperk. We hebben onder meer meegeholpen met de website bankinformatiepunt.nl, het opzetten van lokale bankinformatiepunten en het creëren van bewustwording over contant geld. Woonadviseurs van KBO-Brabant adviseerden de *Risk Factory* in Geertruidenberg over veiligheidsissues die senioren aangaan met als doel de *Risk Factory* uit te breiden voor de doelgroep ouderen. Samen met het ministerie van Justitie en Veiligheid en de Nationale Politie organiseerden we in Breda een bijeenkomst over het thema (digitale) fraude en oplichting. Hetzelfde thema kaartten we met dezelfde partners ook aan op de 50Plus-Beurs in Utrecht. Tijdens de vier regionale Terugkomdagen in het najaar werden ongeveer 350 vrijwilligers voorgelicht over veiligheid rondom en in de eigen woning.

Wonen en zorg

Wonen en zorg blijft een zeer actueel thema dat steeds meer aandacht krijgt. KBO-Brabant was in 2023 actief betrokken bij regionale woonzorgvisies en regionale samenwerkingsverbanden op het terrein van wonen en zorg. We waren ook betrokken bij de organisatie van de Brabantse Week van het Wonen en we organiseerden, gesteund door de Provincie Noord-Brabant, bewustwordingsbijeenkomsten voor senioren, samen met onze lokale afdelingen. KBO-Brabant verzorgde veertig interactieve bijeenkomsten gericht op het tijdig nadenken over hun woon- en zorgtoekomst door senioren. We bereikten ruim vierduizend mensen, zowel jongere als oudere senioren. Regelmatig waren ook vertegenwoordigers van gemeenten, zorgaanbieders en woningcorporaties aanwezig. Na de bewustwordingsbijeenkomsten volgden vaak nog twee tot drie bijeenkomsten met specifieke onderwerpen. In 2024 wordt dit project onder de titel *Senioren zelf aan zet, praat vandaag over morgen* nog omvangrijker voortgezet, mede dankzij een subsidie van het ministerie van VWS.

Belangenbehartiging

In aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen op 22 november zette KBO-Brabant samen met de partners in Senioren Netwerk Nederland de bewustwordingscampagne *Oud genoeg om wijs te kiezen* op. Daarbij werden senioren opgeroepen verstandig te stemmen en vooral (ook) de standpunten van de partijen op het gebied van ouderenbeleid mee te wegen bij hun keuze. Een ander mooi staaltje van succesvolle belangenbehartiging was zichtbaar in de rechtbank. De rechter gaf - niet voor het eerst - KBO-Brabant gelijk in een zaak over betaling van hulpverleners. De Centrale Raad van Beroep, de hoogste bestuursrechter van Nederland, bepaalde dat hulpverleners die uit het eigen sociaal netwerk worden ingehuurd met een pgb Wmo CAO-conform moeten worden betaald in plaats van op basis van het minimumloon. De zaak werd aangespannen door oud-bestuursrechter Bert van 't Laar, lid van de juridische helpdesk van KBO-Brabant.

Nieuwe naam

Er werd een flinke stap gezet in het proces rond de naamgeving van KBO-Brabant. Bij Regionale Beraden en de Ledenvergadering werd leden de keus gegeven tussen behoud van de huidige naam of het aannemen van één van de vier nieuwe naamvoorstellen. Uiteindelijk koos een ruime meerderheid van de leden voor de naam *Senioren Brabant-Zeeland*. Als het statutaire en merkrechtelijke proces van de naamswijziging doorlopen is, zal in 2024 de nieuwe naam stapsgewijs worden ingevoerd.

Financiële gegevens

Balans per 31 december 2023 (in euro's)

ACTIVA	31 december 2023	31 december 2022
Vaste activa		
Materiële vaste activa	250.290	246.037
Financiële vaste activa	1.498	1.498
Totaal vaste activa	251.788	247.535
Vlottende activa		
Voorraden	10.458	8.552
Vorderingen	196.837	157.694
Liquide middelen	1.019.650	1.190.545
Totaal vlottende activa	1.226.945	1.356.791
Totaal	1.478.733	1.604.326

PASSIVA	31 december 2023	31 december 2022
Vermogen		
Eigen vermogen	647.328	715.803
Bestemmingsreserves	50.000	50.000
Totaal vermogen	697.328	765.803
Kortlopende schulden	781.405	838.523
Totaal	1.478.733	1.604.326

Staat van baten en lasten 2023 (in euro's)

BATEN	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Totaal som der baten	1.825.645	1.660.374	1.831.164
LASTEN			
Personeelskosten	1.040.360	1.002.000	1.066.876
Afschrijving	35.969	10.000	16.476
Voor onze leden	287.324	258.500	238.387
Voor onze afdelingen en kringen	256.287	236.500	235.245
Voor onze vereniging	199.223	202.750	201.396
Voor alle senioren	15.439	4.500	16.022
Voor onze projecten	51.870	7.500	119.742
Totaal som der lasten	1.886.472	1.721.750	1.894.144
Som exploitatieresultaat	-60.827	-61.376	-62.980
Buitengewone lasten	-7.648		
Totaal netto resultaat	-68.475	-61.376	-62.980